

Kyrka i Fruängen

allmän arkitekttävling 2003
Brännkyrka församling
Stockholm

Juryutlåtande

Juryutlåtande

beträffande allmän arkitekttävling om ny kyrka i Fruängen

Bakgrund

I samband med att Fruängen i slutet på 1950-talet växte fram som stadsdel byggdes också i anslutning till stadsdelens centrum ett kyrkcentrum inrymmande församlingslokaler av olika slag. Kyrkcentret ritades av arkitekt Sven Hesselgren och invigdes 1963.

Den kyrka som var planerad och fanns med på Hesselgrens ritningar som en del av en sammanhängande byggnad förverkligades emellertid aldrig. I stället kom "kyrksalen", kyrkcentrets samlingshall, att användas även för gudstjänstlivet.

När församlingsinstruktionen från 2002 med kompletterande beslut i kyrkorådet slog fast hur den kyrkliga verksamheten skulle bedrivas i församlingen, stod det klart att det fanns stöd för att bygga en ny kyrka i Fruängen. Äntligen skulle det 40-åriga provisoriet rättas till.

På våren 2002 tillsatte kyrkorådet en "kyrkobyggnadsgrupp" som fick i uppdrag att samla in idéer och önskemål om den tilltänkta kyrkan. Det visade sig att behovet av ett kyrkorum, avskilt för allmän gudstjänst och enskild andakt, var mycket stort. Många församlingsbor hade på grund av nuvarande kyrksalens mångfaldiga användning inte kunnat uppleva rummet som en "riktig" kyrka. Detta hade utgjort hinder att förlägga t ex dop, konfirmation, vigsel och begravning till Fruängen.

Ur det förberedande utredningsarbetet växte även idén om en arkitekttävling fram och med råd från Sveriges Arkitekter kunde formerna för denna fastställas och utlysas i februari 2003.

Tävlingsuppgiften

Den allmänna arkitekttävlingen har syftat till att få in förslag på hur en tillbyggnad innehållande ett nytt kyrkorum kan utformas. En sedan tidigare reserverad del av kyrkcentrets tomt öster om de befintliga byggnaderna har utgjort tävlingsområdet.

De tävlande har haft som uppgift att gestalta en kyrka med ett kyrkorum för allmän gudstjänst och enskild andakt. Kyrkorummet skulle vara tillgängligt via befintlig entré och kyrksal, men även ha separat egen entré med kapprum, handikapptoalett, kransrum samt ett väntrum att användas i samband med dop-, vigsel- och begravningsgudstjänster. Dessutom skulle man visa hur man vid större högtider och när antalet deltagare är stort skulle kunna expandera ut i nuvarande kyrksal samt visa principer för inredning.

Inlämnade förslag

Totalt har 201 st tävlingsförslag inkommit till tävlingsfunktionären.

Av dessa var 2 st inlämnade efter utsatt inlämningstidpunkt och 1 st endast som en modell, vilket innebär att förslagen inte uppfyllde de kriterier som fastställts i tävlingsprogrammet. Förslagen har därför uteslutits ur tävlingen och returnerats till de adresser som angivits i resp förslags namnsedel.

Totalt har juryn således haft att ta ställning till och bedöma 198 st förslag.

Bedömningskriterier

I tävlingsprogrammet hade utöver själva lokalprogrammet även ett antal ”visioner” angivits som riktlinjer för gestaltningen av den nya kyrkan. Dessa visioner har även bildat utgångspunkt för juryns bedömning och hade rubrikerna:

- Storlek
- Form och exteriör
- Klocktorn eller klockstapel
- Interiör i samspel med yttre miljö
- Inredning
- Barnen
- Sambandet mellan nuvarande kyrksalen och övriga lokaler

Juryns allmänna utlåtande

Den mångfald av idéer som samtliga inlämnade tävlingsförslag representerar ger tillsammans en god belysning av möjliga förhållningssätt till uppgiften och goda idéer till att utnyttja platsens förutsättningar. Även om spännvidden är stor när det gäller förslagens gestaltning och arkitektoniska uttryck, så har alla förslagen på sitt sätt hjälpt till att övertyga juryn om hur den framtida kyrko-tillbyggnaden bör utformas.

• Storlek

De allra flesta förslagen visar en planmässig storlek som möjliggör det antal sittplatser som angivits i tävlingsprogrammet (100-150 st). Däremot skiljer sig förslagen kraftigt vad gäller både kyrkorummets volymmässiga storlek och möjlighet till expansion till samlingsalen.

Bästa lösningen finns bland de förslag där kyrkorummet har väl avvägda proportioner och dessutom tillgodoser kravet om ökade sittplatser vid större högtider. Det är också tydligt att förslag med enkla och tydliga artikuleringar (oavsett geometrisk form)

lättare lyckas åstadkomma kyrkorum med upplevelse av närhet och gemenskap.

Mindre bra är de förslag som genom sin gestaltning sökt det storslagna eller alltför komplexa. Dessa förhållningssätt har resulterat i kyrkorum som riskerar att upplevas för auktoritära eller oroliga, vilket motverkar det som efterlysts i tävlingsprogrammet.

• Form och exteriör

Det är tydligt att många hörsammat tävlingsprogrammets uppmaning att kyrkobyggnaden skall höja sig över kyrkcentrets övriga huskroppar och att "Kyrkan skall synas!". Detta önskemål är tillgodosett i så gott som samtliga förslag. Undantaget är dock det förslag som försökt lösa tävlingsuppgiften genom en invändig ombyggnad av befintligt kyrkcentrum.

Bästa lösningen finns bland de förslag som förstått värdet i att inte enbart satsa på byggnadens storlek, utan i väl avvägda volymer som både samspelar med befintliga huskroppar och markerar det nya i kyrkcentret. Speciellt tydligt blir det i de förslag som i det exteriöra uttrycket använder sig av former hämtade ur vår samtid och ändå lyckas hitta skalmässiga beröringspunkter till 60-talsarkitekturen.

Intressanta har också varit de förslag som genom "nya" fasaduttryck försökt åstadkomma nya sätt att gestalta en kyrkobyggnad. Risker i den här gruppen av förslag har dock varit påtaglig att arkitekturen kan ge felaktiga associationer och därför leda tankarna till en byggnad med annat innehåll.

Sämst har juryn ansett de förslag vara som använt sig av historiserande fasaduttryck eller de som utan egen bearbetning allt för tydligt kopierat former och detaljer från allmänt kända projekt.

• Klocktorn eller klockstapel

Bland förslagen finns flertalet intressanta lösningar på hur kyrkklockorna ska placeras i den nya kyrkan.

Generellt kan man konstatera att de bästa lösningarna finns bland de förslag som även löst huvuddelen av tävlingsprogrammet på ett inlevelsefullt sätt. I dessa förslag är kyrkklockorna oftast inarbetade i byggnadens totala gestaltningsidé och bidrar därmed till den helhet som förslagsställaren eftersträvat.

• Interiör i samspel med yttre miljö

Delar av nuvarande kyrkcentret omges av en muromgärdad grönyta. De flesta förslag har tagit fasta på den uppmaning som fanns i tävlingsprogrammet om att ta särskild hänsyn till grönytan och visa hur den på ett bra sätt kan bidra till upplevelsen av kyrkorummet.

Bästa lösningarna finns bland de förslag som i sin arkitektur bygger vidare på murtemat och ytterligare förstärker det existerande uterummet. Det är också i dessa förslag som utblickar från kyrkorummet bäst kunnat ordnas utan risk för störande moment i form av förbipasserande. Det är dock tveksamt om de muromgärdade ytorna söder om kyrkan går att använda till utomhusgudstjänst såsom många förslag anger. Ytan bör främst ses som något att vila ögonen på eller som en utmärkt plats till samlingar före och efter gudstjänster.

Extra förtjänstfull är upptäckten att man genom en förskjutning av tillbyggnaden mot söder kan åstadkomma ett skyddat uterum norr om själva kyrkorummet. Här kan då den stillsamma "klostergård" som programmet antytt skapas.

Mindre bra är de förslag som helt eller delvis låtit bli att utnyttja det befintliga uterummet. Därmed har en möjlighet till viktig rumslig upplevelse ej tagits till vara. Sämst anses de förslag vara som inte redovisar någon som helst möjlighet till kontakt från kyrkorummet ut mot omgivande ytermiljö.

• Inredning

Tävlingsprogrammet angav att all inredning i kyrkorummet av liturgiska och funktionella skäl skulle vara flexibel. Syftet med detta var att man lätt skulle kunna anpassa möbleringen efter olika behov och önskemål i samband med församlingens gudstjänster. Detta har av de flesta förslagsställare inarbetats i förslagen.

Bästa inredningslösningarna finns bland de förslag som inte skapat alltför riktningstarka kyrkorum, men som ändå åstadkommit arkitektoniskt välartikulerade rum. Då ges de olika möbleringsalternativen på ett naturligt sätt möjlighet att samverka med rummet utan dominerande rumsliga element. Av förslagen har det också framgått att det är viktigt för inredningens flexibilitet att kyrkorummets golv utförs plant samt att orgeln integreras i inredningen så att flygeln kan stå i anslutning till denna.

De förslag som redovisat möbleringar som riktat sig mot ett centralt placerat altare lyckas bäst beskriva en möbleringssituation som präglas av både närhet och gemenskap.

Mindre lyckade är de förslag som tolkat flexibiliteten i kyrkorummet till ett multifunktionellt rum för såväl filmvisning som teater. Därmed har själva grundidén till tillbyggnaden, att skapa ett rum för endast andakt, gått förlorat.

• Barnen

Av tävlingsprogrammets ”visioner” är barnens plats i gudstjänsten minst redovisad och kanske också den svåraste. De som trots allt angivit något om detta har för det mesta placerat barnen på mer eller mindre undanskymd plats för att inte få störningar i pågående gudstjänst. Enligt juryn är detta ej en bra lösning.

Det är därför extra förtjänstfullt när förslagsställare tar barnen på allvar och vill placera dessa i centrum, mitt i kyrkorummet nära altaret.

• Sambandet med nuvarande kyrksalen och övriga lokaler

Den inre organisationens gruppering och gestaltning har spelat en helt avgörande roll för hur väl man lyckats lösa de flesta av tävlingsprogrammets visioner om en väl fungerande kyrka.

När det gäller anslutning till nuvarande byggnad finns de bästa lösningarna bland de förslag som utnyttjat befintligt kor (eller motsvarande yta) till en neutral zon mellan det nya och gamla. Härigenom skapas en tydlig samlande korridor som kan fungera som entré och även leda direkt ut mot gårdsrummet i söder. Detta mellanrum ger också besökaren möjlighet till förberedelse och samling före inträdet i själva kyrkorummet utan att riskera störningar från pågående aktiviteter i samlingsalen.

Många av förslagen har också på ett tydligt sätt visat att tävlingsprogrammets anvisning om bibehållen plats för sakristian inte är självklar och att dess läge i anläggningen eventuellt måste omprövas. En rimlig lösning kan vara, som vissa förslag visat, att sakristian placeras i anslutning till det nya kyrkorummet och att nuvarande sakristia omvandlas till väntrum.

En inte alltför oviktig detalj är kransrummets placering, som i vissa förslag förtjänstfullt nås både utifrån och inifrån. Därmed kan blommor levereras till kyrkan oavsett bemanning och öppettider. Dessutom har förslag med separat kistintag på ett övertygande sätt visat hur detta kan lösas och bidrar därmed till bättre logistik i kyrkan.

Sammanfattning

Ett flertal förslag tillgodoser tävlingsprogrammets krav på ytor, samband och funktion. Efter en sammanvägning av bedömningskriterierna ovan och genom en jämförelse mellan tävlingsbidragen kan juryn dock konstatera att några förslag bättre än andra lyckats sammanfläta ställda krav till en bra helhet.

Inget av dessa förslag är dock komplett i alla avseenden, men representerar idéer som är både starka och bärkraftiga och som väl tål att vidareutvecklas.

Juryn har därför enhälligt beslutat att premiera följande förslag:

Motto ”Sub tecto sub divo”

tilldelas första pris med en prissumma av 120.000 kronor.

Juryns motivering: ”För dess inlevelsefulla bearbetning av tävlingsprogrammet som på ett lågmält sätt resulterat i en välstuderad yttre och inre gestaltning med många arkitektoniska mervärden.”

Motto ”Rut”

tilldelas andra pris med en prissumma av 80.000 kronor.

Juryns motivering: ”För dess enkla och arkitektoniskt eleganta gestaltning som på ett okomplicerat och skickligt sätt hantlerat tävlingsuppgiften.”

Motto ”Psalm 139”

tilldelas tredje pris med en prissumma av 50.000 kronor.

Juryns motivering: ”För dess skulpturalt vackra gestaltande av kyrkorummet som resulterat i en byggnad med stark och tydlig identitet.”

Utöver dessa har juryn valt att uppmärksamma följande förslag med hedersnämmande för deras enskilda kvaliteter i projekten:

Motto "Koinonia"

för dess enkla planorganisation och flexibla kyrkorum.

Motto "Ljuset i centrum"

för dess tydliga planorganisation och fina yttre rumsligheter.

Motto "Träkyrka"

för dess djärva försök att gestalta kyrka med nya fasaduttryck.

Motto "Paulus"

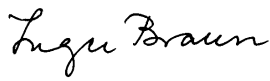
för dess lätta exteriöra gestaltning med fin materialkänsla.

Juryns rekommendation

Juryn anser att förslag med motto "Sub tecto sub divo" skall ligga till grund för den nya kyrkan i Fruängen. I den fortsatta bearbetningen bör dock följande delar i projektet studeras vidare:

- Anläggningens nordöstra hörn i förhållande till befintliga träd
- Ev. inglasning av gång i "klostergård"
- Sakristians och väntrumets placeringar
- Vägöppning mot korridor och kontakt med samlingsal vid utökat kyrkorum
- Plats för dopfunt i kyrkorummet
- Plats för reglering av ljud och ljus

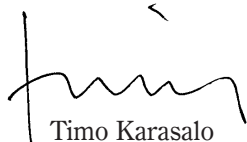
Fruängen den 18 juni 2003

Inger Braun

Elisabeth Halldén

Timo Karasalo

Märta Lilja

Torkil Nilson

Lars Ridderstedt

Individuell bedömning av inkomna förslag

Motto "Sub tecto sub divo" /första pris 120.000:-

Förslaget visar en enkel och med små gester artikulerad tillbyggnad som på ett förtjänstfullt sätt tagit hand om programmets funktioner och platsens karaktär. Den nya kyrkans olika funktioner – entré, klockstapel, kyrkorum, väntrum, biytor – bildar egna byggnadsvolymer som genom intrikat inbördes relation ökar anläggningens orienterbarhet och skapar intressanta rumsligheter.

Genom att förskjuta kyrkorummets volym åt söder har man åstadkommit ett nytt skyddat uterum i norr. Denna klostergård öppnar på ett föredömligt sätt upp hela anläggningen, vilket har resulterat i att man t o m från befintlig samlingshall har möjlighet till välbehövliga utblickar.

Gården kan fungera som en utmärkt samlingspunkt i samband med gudstjänster, men också som en alternativ väg mellan sakristia och kyrksal. I det fallet borde dock en inglasning av de skärmtaksförsedda gångarna övervägas.

Genom att utnyttja ytan för befintligt kor till en tydlig funktionssamlade entrégång skapas en neutral zon mellan gammalt och nytt. En välartikulerad korridor med flera rumsliga upplevelser leder besökaren ända från entrén fram till kyrkorummet och vid behov även vidare till uterummet i söder. Med väntrummet fristående volym har gårdsrummet insiktsfullt uppdelats i två avskilda zoner: en öppen del för samling samt en något mer skyddad för kistintag.

Kyrkorummet har med enkla åtgärder formats till ett flexibelt och välartikulerat rum för både gudstjänst och enskild andakt. Genomtänkt ljusföring, medvetna utblickar och intressant detaljering ger arkitektoniskt starka upplevelser, vilka utan att dominera väl kan samspela med olika typer av möbleringar.

Öppningen mot entrégången och kontakten med samlingshallen vid utökat kyrkorum skulle dock behöva studeras vidare för att bli lika bra som övriga delar i förslaget. Till viss mån gäller detta också entrén från väntrummet i förhållande till dopfontens placering. Inom förslaget finns dock många möjligheter hur detta ytterligare kan förbättras.

Den yttre gestaltningen ansluter med sina lägre delar till de befintliga huskropparnas skala och markerar med eget fasadmateriell det nya i anläggningen. Med en intrikat bearbetad betongyta hålls de olika delarna ihop samtidigt som de tillåts avvika med sina respektive funktioner: klockstapeln annonserar entrén, den låga muren ger skydd åt klostergården och kyrkorummets volym markerar anläggningens viktigaste rum. Tillsammans med befintliga byggnader bildar förslaget en ny välbalanserad helhet med god förankring till platsen. Lågdelen i förhållande till befintliga träd i nordöstra hörnet bör dock studeras vidare.

Förslagets styrka är dess inlevelsefulla bearbetning av tävlingsprogrammet, vilket på ett lågmält sätt resulterat i en välstuderad yttre och inre gestaltning med många arkitektoniska mervärden.

Motto ”Rut” /andra pris 80.000:-

Förslaget visar en stark och enkelt artikulerad tillbyggnad som höjer sig över befintliga huskroppar och därmed tydligt markerar sin betydelse för platsen. Den nya kyrkans funktioner är samlade i två huskroppar som tillsammans med en ny mur mot öster på ett självklart sätt tar hand om anläggningens olika rumsligheter.

Den inre planorganisationen är enkel och följer i utbredning helt befintlig byggnad med en entré och dess bifunktioner i norr och en hårdgjord samlingsplats utomhus i söder. Ytan för befintligt kor har skickligt utnyttjats både som en förmedlande länk mellan dessa funktioner och till att gestaltningsmässigt skilja på det som är gammalt respektive nytt. En öppningsbar avskiljande vägg mellan korridor och kyrkorum skulle dock ytterligare förtydliga denna axel och underlätta rörelserna i anläggningen.

Biyornas utformning har många fina lösningar. T ex är kransrummet placerat så att det går att nå både ut- och inifrån. Därmed kan blommor levereras till kyrkan oavsett bemanning eller öppettider. Sakristian har insiktsfullt getts en ny placering i anslutning till kyrkorummets, vilket underlättar prästens rörelser i samband med gudstjänsten. Biytornas effektiva utformning har dock lett till att dessa känns en aning trånga och att de möjligheter som här finns till viktiga rumsliga upplevelser ej till fullo utnyttjats.

Kyrkorummets tvärställda form ger en intim känsla och dess geometriska enkla form möjliggör flera möbleringsalternativ. Utblickarna mot vattenspeglarna i öster och gårdsrummet i söder förhöjer effektivt upplevelsen av rummet och skapar intressanta relationer mellan inne och ute. Kyrkorummets flexibilitet motverkas dock av det förhöjda golvet vid altaret och hanteringen av solinfallet från söder, vilket ej är tillfredsställande löst.

Den yttre gestaltningen övertygar med sin enkla geometriska komposition och sina sparsmakat välartikulerade fasader. Entrédelens låga skala och den nya muren mot öster länkas skickligt till redan existerande byggnadselement. Men att som situationsplanen redovisar ta bort oxelraden närmast befintlig byggnad är dock ej försvarbart.

Förslagets främsta kvalitet är dess enkla och eleganta gestaltning, som på ett okomplicerat och skickligt sätt hantarat tävlingsuppgiften.

Motto "Psalm 139" /tredje pris 50.000:-

Förslaget visar en komplex och med organiska former artikulerad tillbyggnad som genom sin avvikande gestalt tydligt markerar sin existens. Kyrkans samtliga funktioner är alla inordnade i en planmässigt enkel grundprincip och utgör på ett intressant sätt delar i en enda lång svepande rörelse av rumssamband.

Den inre planorganisationen bygger på två mot varandra ställda vinklade murar som placerats på distans från befintlig huskropp. I mellanrummet mot samlingsalen bildas en neutral zon som skiljer gammalt från nytt och som leder besökaren elegant från entrén till kyrkorummet och även vidare till uterummet i söder. På ett befriande sätt har man genom enkla åtgärder skapat tydliga rumsligheter som på ett spännande sätt vävts ihop och givits starka arkitektoniska uttryck.

Förslaget lider dock av att planen i vissa enskilda delar är alltför otydligt redovisad. Det blir därför svårt att utläsa om t ex väntrummet är en del av entrén eller ett avskilt eget rum. Likaså blir det en gissning var exakt kyrkorummet avgränsas mot väster eller hur man tänkt sig expansionen ut mot samlingsalen.

Själva kyrkorummets utformning är en av tävlingens intressantaste med medveten ljusföring och fina utblickar mot en sollysbelyst trädgård i norr. Rummets välvda ytor skapar på ett anspråkslöst sätt en atmosfär av både närhet och gemenskap med stora arkitektoniska kvaliteter inom räckhåll. Förslaget erbjuder därmed ett sakralt rum för både vardag och högtid. Det höjda golvet vid altaret skulle dock behöva tas bort för att ytterligare öka rummets flexibilitet.

Den yttre gestaltningen hämtar inspiration från kända förebilder, men är i förslaget vidareutvecklad till ett eget uttryck anpassat efter platsens förutsättningar. Byggnadens skala ansluter i storlek till befintliga huskroppar men signalerar med sin form en arkitektur som väl kan uttrycka vår tid.

Omgivande uterum är dock inte i samma utsträckning bearbetade, vilket innebär att man här inte fullt ut utnyttjat möjligheterna till viktiga rumsliga upplevelser.

Förslagets styrka är dess skulpturalt vackra gestaltande av kyrkorummet som resulterat i en byggnad med stark och tydlig identitet.

Motto ”Koinonia” /hedersomnämning

Förslaget visar en enkel och lågmäلت artikulerad tillbyggnad som i skala helt ansluter till befintliga huskroppar. Kyrkans funktioner är redigt inarbetade i en enkel planorganisation som ger tydliga rörelsemönster och bra överblick.

Ytan för befintligt kor är utformad som en neutral zon som länkar entrén i norr med gårdsrummet i söder och som på ett intressant sätt leder besökaren in i kyrkorummet. En separat placerad entrékorridor i öster möjliggör förtjänstfullt såväl avskild kisthantering som egen ingång till väntrum för anhöriga. Entréns biutrymmen är dock en aning schematiskt gestaltade och bidrar därmed ej till några större rumsliga upplevelser.

Kyrkorummets enkla planform ger möjlighet till olika möbleringsalternativ med bra utblickar mot fint bearbetat gårdsrum i söder. Rummets vardagliga karaktär andas på ett anspråkslöst sätt både närhet och gemenskap, vilket ger bra möjlighet till både enskild andakt och allmän gudstjänst. Det självklart enkla i planformen motarbetas dock av de kraftiga balkskivorna i taket och väggarnas artikulering.

För en förbipasserande kan den exteriöra gestaltningen upplevas en aning sluten. Till detta bidrar den omslutande murens obrutna form och entréernas oklara annonsering.

Förslagets främsta kvalitet är dess enkla planorganisation och flexibelt utformade kyrkorum.

Motto ”Ljuset i centrum” /hedersomnämning

Förslaget visar en kraftfullt artikulerad tillbyggnad som i skala och material tydligt dominerar över befintliga huskroppar. Den nya kyrkans funktioner är grupperade i en planorganisation som på ett intressant sätt väver samman många rumsliga sekvenser.

En ny mur omsluter såväl tillbyggnaden som delar av befintligt kyrkcenter och skapar därmed en ny ordning i hela anläggningen. En väl tilltagen entrégång bildar en neutral zon som förtjänstfullt sammanlänkar kyrkans samtliga funktioner och leder besökaren från entrén i norr till kyrkorummet och vidare till uterummen i söder. På vägen ges olika rumsliga upplevelser som erbjuder bra möjligheter till en stegvis anpassning till stillheten i kyrkan. Väl ute på gården ger tre olika typer av rumsligheter fina platser för enskild andakt.

Kyrkorummets enkla planform medger alternativa möbleringar och expansionen mot samlingsalen är väl tillgodosedd. Utblickar mot såväl stenträdgården i norr som uteplatsen i söder bidrar till

den rumsliga upplevelsen. Korets kraftfulla utformning ger dock rummet en alltför tydlig riktning som därmed motverkar rummets flexibilitet. Likaså är orgelns placering på en läktare direkt olämplig och försvårar därmed arbetet för församlingens organist.

Förslaget lider av den exteriöra gestaltningens alltför kraftfulla utformning och överdrivet stora skala. De höga murarna av stål nät fyllda med sprängsten ger en brutal verkan som snarare avvisar än bjuder in och övertygar därmed ej.

Förslagets främsta kvalitet är dess tydliga planorganisation och fina yttre rumsligheter.

Motto "Träkyrka" /hedersomnämning

Förslaget visar en formstark tillbyggnad som genom sin avsmalnande gestalt markerar sig högt över befintliga huskroppar. Kyrkans samtliga funktioner är tätt grupperade i planmässigt effektiva ytor med liten utbredning på tomten.

Befintligt kor lämnas kvar och det nya kyrkorummet ansluts direkt mot existerande samlingshall. Därmed utnyttjas inte den yta som koret utgör till att skapa en samlande neutral zon, vilket givit förslaget svåra interna rumssamband.

T ex så når man från den nya entrén endast sakristia, kyrka och föreskrivna biutrymmen, ej samlingshallen. Från sakristia tvingas man korsa entrén för att nå kyrkorummet och vill man efter avslutad gudstjänst ut i trädgården i söder så måste man ta vägen via det nya andaktsrummet.

Kyrkorummets enkla planform möjliggör flera möbleringsalternativ, men skulle ytterligare förbättras om det upphöjda golvet vid altare och andaktsrum togs bort. Med flexibiliteten är det dock oförenligt att utföra altare och dopfont i massiva stenblock.

Idén med en lägre intimare del nära altaret som barnens plats i kyrkorummet är tankeväckande och utvecklingsbar.

Den exteriöra gestaltningen överraskar med sin orädda formvilja och självklara gestalt. Kyrkan lyckas med sin arkitektur tala med sin omgivning på två olika nivåer. Den låga uppglasade entrévolymen annonserar sig mot förbipasserande medan högdelen riktar sig mot hela omvärlden. Spänningen mellan dessa delar, de låga glasade volymerna och den träspånsbeklädda högdelen, försöker på ett intressant sätt utforska arkitekturens möjligheter att avspejla vår samtid.

Förslaget största förtjänst är dess djärva försök att gestalta kyrkan med nya fasaduttryck.

Motto "Paulus" /hedersomnämning

Förslaget visar en lätt paviljonglik tillbyggnad som med sin glasade volym annonserar anläggningens viktigaste rum. Kyrkans funktioner är väl samlade i en kvadratisk enkel planstruktur.

Befintligt kor lämnas orört och det nya kyrkorummet ansluter direkt till befintlig byggnad. Med redovisad planorganisation skulle en välbehörlig neutral entrégång lätt kunna skapas och därmed några svåra rumssamband undvikas. Med nuvarande planlösning är dock vägen från sakristian till kyrkorummet onödigt komplicerad och kopplingen från nya entrén till samlingsalen underdimensionerad.

Kyrkorummets enkla planform möjliggör flera möbleringsalternativ, vilket dock motverkas något av rummets sektion och pelarrad. Idén med en lägre del mot söder ger rummet olika grader av intimitet och utgör en fin övergång mot uterummet i söder. Att inte utnyttja hela exteriörens volym invändigt i kyrksalen är dock svårt att förstå, särskilt som de "mellanrum" som skapats förblir till synes helt utan funktion.

Den exteriöra gestaltningen byggs skickligt upp av endast två element: tegelmur som bas och ovanpå en glaslåda. Med teglet skapas förankringen mot befintliga byggnader medan glaset tydligt visar det nya i anläggningen. Kompositionen är klassiskt enkel men är samtidigt väl förankrad i vår moderna tid.

Förslaget största förtjänst är dess lätta exteriöra gestaltning kombinerat med fin materialkänsla.

